

**Kod przedmiotu – I1-01****Nazwa przedmiotu**

Instrument główny

**Kierunek**

Instrumentalistyka

**Zakres**

Klawesyn

**Typ studiów**

3-letnie studia stacjonarne/niestacjonarne I stopnia

**Wymagania wstępne**

- opanowanie wiedzy ogólnomuzycznej na poziomie średniej szkoły muzycznej
- umiejętność gry na fortepianie lub klawesynie na poziomie absolwenta szkoły muzycznej II stopnia
- zdanie egzaminu konkursowego na studia I stopnia, kierunek – instrumentalistyka, zakres – klawesyn

**Wymagania końcowe**

- publiczne wykonanie recitalu dyplomowego
- napisanie pracy dyplomowej i jej obrona

**Cele kształcenia**

Budowanie właściwej techniki klawesynowej (ewentualnie korekta) oraz stałe rozwijanie technicznych i muzycznych umiejętności studenta oraz jego praktycznej znajomości repertuaru. Poszerzenie zasobu specjalistycznej wiedzy obejmującej zagadnienia techniki, stylu i praktyk wykonawczych XVII i XVIII wieku (według traktatów historycznych) oraz muzyki współczesnej.

Przygotowanie wykształconego muzyka-instrumentalisty do samodzielnej pracy i czynnego uczestnictwa w życiu muzycznym jako solista i kameralista.

**Treści programowe**

Program jest indywidualnie dostosowywany do predyspozycji studenta, uwzględnia jego prawidłowy i harmonijny rozwój w oparciu o możliwości i tempo dokonywanych postępów. Student przygotowuje wybrany program, a następnie wykonuje go podczas zajęć z prowadzącym, konsultując założenia interpretacyjne dzieła muzycznego pod względem stylistycznym, estetycznym oraz metodycznym. Poprzez udział w występach publicznych, kursach mistrzowskich, lekcjach otwartych, rozwijane są predyspozycje sceniczne i umiejętność reagowania na sytuacje stresowe oraz warunki akustyczne sal. Wiedza teoretyczna, niezbędna we wszechstronnym źródłowym procesie poznawczym, rozszerzana

jest w oparciu o bibliografię i dyskografię związaną z zagadnieniami wykonawczymi, dotyczącymi opracowywanego repertuaru.

Dopuszcza się możliwość dużej elastyczności w realizowaniu programu ze względu na różny stopień zaawansowania studentów rozpoczynających studia licencjackie w zakresie gra na klawesynie.

### **Zamierzone efekty uczenia się**

Absolwent specjalności klawesyn:

#### **W zakresie wiedzy:**

- posiada ogólną znajomość literatury muzycznej (K\_W01)
- posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z zakresem (K\_W02)
- posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób (K\_W04)
- orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym kierunku studiów, zarówno w aspekcie historii danej dziedziny lub dyscypliny, jak też jej obecnej kondycji (dotyczy to także Internetu i e-learningu), (K\_W05)
- posiada znajomość i zrozumienie podstawowych linii rozwojowych w historii muzyki oraz orientację w związanej z tymi zagadnieniami literaturze piśmienniczej (dotyczy to także Internetu i e-learningu), (K\_W06)
- rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania (K\_W07)
- posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych (K\_W08)
- posiada wiedzę dotyczącą muzyki współczesnej (K\_W09)
- posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce oraz w zakresie rozwoju technologicznego związanego ze swoim zakresem (K\_W10)
- posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy własnego instrumentu i jego ewentualnej konserwacji, napraw, strojenia itp.(K\_W11)
- posiada ogólny zakres wiedzy dotyczący marketingowych, finansowych i prawnych aspektów zawodu muzyka, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zagadnienia związane z prawem autorskim (K\_W12)
- posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru (K\_W13)
- dysponuje podstawową wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych pozwalającą na realizację zadań zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym), (K\_W14)

- posiada wiedzę dotyczącą podstawowych koncepcji pedagogicznych i ich praktycznego zastosowania, dającą kwalifikacje do nauczania w swoim zakresie (K\_W16)

#### **W zakresie umiejętności:**

- dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych (K\_U01)
- jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej (K\_U02)
- wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem (K\_U03)
- posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów (K\_U04)
- posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów (K\_U05)
- posiada umiejętność odczytania zapisu muzyki XX i XXI wieku (K\_U06)
- posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy (K\_U09)
- opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dla danego instrumentu (intonacja, precyzja itp.), (K\_U10)
- przyswoił sobie dobre nawyki dotyczące techniki i postawy, umożliwiające operowanie ciałem w sposób (z punktu widzenia fizjologii) najbardziej wydajny i bezpieczny (K\_U11)
- poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia warsztatu technicznego (K\_U12)
- posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów (K\_U13)
- posiada umiejętność swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz na temat kwestii dotyczących szeroko pojmowanych tematów ogólnohumanistycznych (K\_15)
- posiada podstawowe umiejętności kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego (K\_U17)
- dzięki częstym występom publicznym wykazuje umiejętność radzenia sobie z różnymi stresowymi sytuacjami z nich wynikającymi (K\_U18)
- wykazuje umiejętność brania pod uwagę specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących wykonaniu (jak np. reagowania na rozmaite warunki akustyczne sal), (K\_U19)
- wykazuje umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy dotyczącej podstawowych koncepcji pedagogicznych, dającą kwalifikacje do nauczania w

zakresie swej specjalności na poziomie podstawowym edukacji muzycznej (K\_U20)

**W zakresie kompetencji społecznych:**

- umie gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować potrzebne informacje (K\_K01)
- realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji (K\_K02)
- posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury (K\_K04)
- jest zdolny do definiowania własnych sądów i przemyśleń na tematy społeczne, naukowe i etyczne oraz umie je umiejscowić w obrębie własnej pracy artystycznej (K\_K05)
- w sposób zorganizowany podchodzi do rozwiązywania problemów dotyczących szeroko pojętych prac projektowych, jak również własnych działań artystycznych (K\_K08)
- w sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną (K\_K09)
- umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki (K\_K10)
- posiada umiejętność adaptowania się do nowych, zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywania pracy zawodowej lub twórczej (K\_K13)
- jest zdolny do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów (K\_K14)
- w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania (K\_K15)

**Formy kształcenia**

Wykład, zajęcia indywidualne z możliwością biernego uczestnictwa innych studentów, organizacja koncertów klasowych, dyskusja na temat wykonań własnych i innych studentów

**Nakład pracy studenta niezbędny do osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się**

| Rok                     | I                                                                                        |     | II  |     | III |     |
|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|-----|-----|-----|
| Semestr                 | 1                                                                                        | 2   | 3   | 4   | 5   | 6   |
| Punkty ECTS             | 13                                                                                       | 13  | 12  | 12  | 15  | 15  |
| Ilość godzin w tygodniu | 2                                                                                        | 2   | 2   | 2   | 2   | 2   |
| Rodzaj zaliczenia       | ekm                                                                                      | ekm | ekm | ekm | ekm | zal |
| Legenda                 | zal – zaliczony; zst – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin;<br>ekm – egzamin komisyjny |     |     |     |     |     |

## **Kryteria oceny**

Każdy semestr studiów kończy się obowiązkowym egzaminem praktycznym, podczas którego studenci prezentują program krótkiego recitalu o czasie trwania około 30 min.

Przy ustalaniu oceny bierze się pod uwagę następujące aspekty:

- rzetelność wykonania - zgodność z zapisem nutowym
- walory artystyczne - interpretacja, kształtowanie dźwięku
- zgodność ze stylistyką - dobór właściwych środków wykonawczych
- poziom umiejętności - stopień trudności prezentowanego repertuaru
- szczególne osiągnięcia studenta - udział w konkursach i znaczących koncertach zewnętrznych,
- całokształt pracy studenta w semestrze

Pracę dyplomową na kierunku instrumentalistyka (Studia I st.) tworzą:

1. Praca artystyczna – recital dyplomowy o zróżnicowanym stylistycznie programie trwającym ok. 20-30 min. – występ otwarty dla publiczności
2. Pisemna praca dyplomowa na temat zgodny z kierunkiem studiów i zaakceptowany przez Kierownika Katedry. Na ocenę pracy pisemnej składają się opinia promotora i recenzenta - praca oceniana jest pod względem:
  - zgodności treści pracy z tematem określonym w tytule,
  - układu pracy, struktury podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności tez,
  - nowatorskiego ujęcie problemu,
  - doboru i wykorzystania źródeł
  - formalnej strony pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisanie pracy, spis treści, odsyłacze),
  - przydatności pracy do ewentualnej publikacji

## **Literatura podstawowa**

- J.S. Bach - Sinfonie, inwencje, suity, partity
- F. Couperin - Pieces de clavecin
- J.Ph. Rameau - Pieces de clavecin
- G. Frescobaldi - Toccaty, canzony
- N. Clerambault - suity
- J.H. d'Anglebert - suity
- J.J. Froberger - Toccaty, canzony, partity
- Utwory wirginalistów angielskich
- D. Scarlatti - sonaty
- C.Ph.E. Bach - Sonaty

**Literatura uzupełniająca**

- Harnoncourt N., Muzyka mową dźwięków, Warszawa 1995
- Harnoncourt N., Dialog muzyczny, Warszawa 1999
- F. Couperin - L'Art de toucher le clavecin, 1717
- C.Ph.E. Bach - Versuch über die wahre Art das Klavier zu spielen (Essay on the true art of playing the keyboard)
- J.C. Veilhan - The Rules of Musical Interpretation in the Baroque Era (17th-18th centuries)
- Artykuły F. Wesołowskiego w "Zeszytach naukowych" PWSM w Łodzi
- Wybrane artykuły w czasopismach "Canor", "Early music", „Notes Muzyczny”

**Język wykładowy**

Polski, możliwość prowadzenia zajęć w innych językach: francuski, angielski

**Imię i nazwisko wykładowcy**

dr hab. Aleksandra Rupocińska